

tartalmazza a lepke nevét, auktorát és elterjedését, a hernyó tápnövényeit, valamint a hernyó és lepke előfordulását hónapok szerint. Az utolsó előtti rubrika a ritkaság fokának jelzéséül adja a lepke szokásos árát egységekben (1-6 kr.), az utolsó pedig a gyűjtemény fictiv értékének megjelöléséül szolgál. Bárha a művecskének főrendeltetése, hogy a gyűjtemény jegyzékét képezze, főértékét mégis az adja meg, hogy a biológiai adatokra nézve gyors tájékoztatást nyújt. Egészen véve fölöslegessé teszi írott jegyzék készítését, valamint Staudinger árjegyzékének és katalógusának megszerzését. Minden gyűjtőnek a legmelegebben ajánlható, kívánatos azonban, hogy a szerző esetleges új kiadásnál jobban ügyeljen a sajtóhibák kiküszöbölésére.

Montandonia latissima, Bielz. Ezen érdekes Dermestidáról dr. Bielz E. A. a „Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaft in Hermannstadt I. Jahrg. 1850.“ 180. lapján azt írja, hogy az erdélyi és bánági havasokban kövek alatt fordul elő. Én kövek alatt e ritka bogarat egyszer sem találtam. Gyűjteményemben levő 4 példánya a *Montandonia latissima* Bielz-nek a verestoronyi szoros melletti Lotriora völgyből származik, ahol a *Motacilla alba* L. és *Motacilla flava* L.-nak, köveken vagy levágott bükkfán levő, bélürülékéből lakmározott.

Dietl Ernő.

A bogarak okozta károk tudvalevőleg messze felülmúlják a lepkehernyók által okozott károkat; de hogy mi mindenre terjednek ki azok, arra néhány példát hozunk fel. 1746-ban az Argus nevű angol hajó, parafával megrakva, elhagyta Cadix kikötőjét, előnytelen szelek és viharok azonban annyira késleltették megérkezését Liverpoolban, hogy odavaló tulajdonosa a hajót rakományával együtt elveszettnek hitte. A hajó felszereléséhez s egész vállalkozásához azonban nagy mértékben igénybe vette hitelét. A hajó elmaradásán aggódva, kezdték hitelezői szörítani, úgy hogy csődbe kellett mennie. Ekkor általános meglepetésre megérkezett a hajó, melyre a hitelezők azonnal rátették a kezüket; a hosszadalmas törvényes eljárás azonban szerfelett késleltette a rakománynak szándékolt értékesítését, és midőn azt végre kitudták, kitűnt, hogy nemcsak a rakomány, hanem maga a hajó is teljesen használhatatlanná vált. A *Dermestes vulpinus* F. bogárnak es álcájának milliói a parafát a felismerhetetlenségig tönkre tették s a hajó bordáit, köteleit és vitorláit annyira össze-vissza átlukasztották, hogy értékesítésről szó sem lehetett. — Nem kevésbé veszedelmes állatok az *Anobium* fajták. Egy páviai nobile könyvtárában, melyet évek óta nem bolygattak, 18 pergamen kötésű foliánst találtak, melyeket számos *Anobium* rágta menet végig átjárt. — Egy gyógyszerárban még az Arsenicumban is az *Anobium pertinax* egész coloniáját találták. — A velencei hirhedt ólomfedelek pedig töméntelen *Anobium*, *Bostrichus*, *Callidium* és *Hylotrupes*-álczák tanyáját képezik, a melyek menetei a fedeleket keresztül-kasul átjárják: szinte megmagyarázhatlan talány, honnan veszik

táplálékukat. Hasonló példát mutat egy francia hadihajó, melynek bordáit ólomlemezekkel fedték be; ezeket a *Bostrichus*-fajok úgy átlukasztották, mint a szitát, s ugyanazt észlelték régebbi épületek rézfedelein is, melyek szintén szitaszerűen át s át voltak lyukasztva.

Szívóséletű rovarok. Mindenki, ki a rovarokkal foglalkozik, tapasztalta már, hogy azok mennyire szívós életűek. Akár hányszor tapasztalhatjuk, hogy egy-egy szarvas bogár (*Lucanus cervus*) vagy hőszínezőrünk (*Cerambyx heros* F.) ha hosszabb ideig is áll szeszenben, feltűzés után magához tért, s ha csak valami kemény anyagba nem volt tűzve, a tüvel együtt, sokszor károkat okozva, megszökött. De nem csak a coleopterák ezen európai óriásaival vagyunk így. A lepitopteráknál is jutunk sokszor hasonló szomorú tapasztalatokhoz. A cyncaliumtól megdermesztett *Ocneria dispar*-ral sokszor jártam pórul, s a sokkal kisebb *Agrotisok* gyakran ültettek fel. Mindezek érthetők. Érthetlenebb (legalább előítem) egy eset, melyet mult évi július hóban egy lepkének előkori változása közben figyeltem meg. Ugyanis 1896. évi július 18-án 6 drb *Papilio Machaon* L. hernyót leltem a nagybaári határon, köztük két darabot a Válea Corbuluit képező, most kopár hegy tetején, melyek a lapályon talált hernyóktól annyiban térnek el, hogy zöld színük sokkal élénkebb s eddig az ilyen hernyókból rendszeren szép lepkét kaptam. E két hernyót gyűjteményem részére akartam praeparálni, azonban szolgálatom gátolt benne, s a midőn erre ráértem volna, már késő volt, a két hernyóm átalakult. Ugyiszintén átalakult a többi *P. Machaon* hernyóm is. Július 24-én, mivel az említettek közül bábom sem volt, hogy a veszett fejszének legalább a nyele maradjon meg, az egyik bábót gyűjteményem részére biztosítani akartam. Miért is 7. sz. rovartüvel kétszer t. i. keresztbe átszúrta és hogy a kifolyt nedvesség a bábót el ne rontsa, ittatós papír vagdalékok közé tettem, azon szándékkal, hogy a kiállítás megtekintése utánig ott hagyom elhelyezve. Így is maradt, tovább nem törődtem vele. Augusztus 6-án érkeztem haza Budapestről. Első dolgom volt hernyó- és bábszekrényemet megtekinteni. Távollétem alatt igen sok lepkém kelt ki, egynehány el is romlott az alatt az idő alatt. Nagyobb része azonban teljesen ép állapotban volt, így az öt darab *P. Machaon* is. Ez utóbbiakat látva, eszembe jutott az általam megölt báb is, melyet üveglappal letakart szivarka dobozba tettem volt. Biztosra vettem, hogy a báb 13 nap után egészen száraz lesz. Elővettem a dobozt, de a kiszáradt báb helyett egy virgőncz nőstény lepkét találtam. A szárnyak, valószínűleg, mert elég tág helyük nem volt, nem voltak kifejlődve, s a sebhelyeken egy-egy fényes fekete pont volt. Nagyító üveggel nézve, ezek szarú szerű anyaguáknak néztek ki, de nem úgy, mintha ott nedves anyag megszáradt volna. A lepkét a szabadba vittem ki s itt (nedves homokos helyen) egyszeri párzás után még 7 napig élt. Hetedik napon, daczára folytonos felügyeletemnek, eltűnt, valószínűleg valamelyik közelben volt *Lanius collario* áldozata lett.